

Sygn. akt. IV Uz 10/23

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2023r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca: sędzia Dorota Załęska

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2023r. w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania J. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 13.07.2023r., Nr (...)

o emeryturę

na skutek zażalenia J. N. na postanowienie Sądu Okręgowego w Sieradzu

z 8 sierpnia 2023r. w sprawie IV U 348/23

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt IV Uz 10/23

Uzasadnienie postanowienia z 29.08.2023r.

Zaskarżonym postanowieniem z 8.08.2023r. Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odmówił ustanowienia dla J. N. pełnomocnika z urzędu. W ocenie Sądu Okręgowego, brak dostatecznych środków finansowych nie jest jedyną przesłanką uwzględnienia wniosku o ustanowienie pełnomocnika dla strony. Jak podkreślił Sąd, udzielenie pełnomocnika z urzędu opłacane jest tymczasowo, a najczęściej i ostatecznie ze Skarbu Państwa. Jest to sytuacja wyjątkowa, której nie można interpretować rozszerzająco, rozciągając jej stosowanie na sytuacje, nie spełniające jej dyspozycji. Sąd ocenił, że skarżący nie wykazuje przejawów nieporadności, czy trudności w formułowaniu swoich żądań, a sprawa nie wykazuje charakteru skomplikowanego zarówno pod względem faktycznym i prawnym.

Na powyższe postanowienie wnioskodawca złożył zażalenie, wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Wskazywał, że nieporadność oraz brak doświadczenia w prowadzeniu postępowań sądowych, skłoniła go do skorzystania z pomocy prawnika świadczącego pomoc prawną w ramach systemu nieodpłatnego poradnictwa prawnego finansowanego ze środków budżetu Skarbu Państwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowej oceny stanu majątkowego wnioskodawcy oraz prawidłowo zastosowanych przepisów prawa. Sąd Okręgowy w pełni podziela tę ocenę przyjmując ją za własną.

Zgodnie z [art. 117§1 k.p.c.](#) i [art. 117§2 k.p.c.](#) osoba fizyczna, zarówno zwolniona jak i niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Sąd, zgodnie z [art. 117§5 k.p.c.](#) uwzględni wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, tylko w sytuacji gdy udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Podstawowym zadaniem Sądu jest więc rozpatrzenie celowości udziału adwokata w sprawie (por. postanowienie SN z 8.03.1972r., I PZ 6/72). Przyjmuje się, iż sytuacja taka zachodzi wówczas, gdy strona (uczestnik postępowania) domagająca się ustanowienia pełnomocnika z urzędu nie jest w stanie sama poprowadzić swych spraw przed sądem, czyli innymi słowy, gdy jest nieporadna życiowo lub z innych względów niezdolna do kompetentnego działania w sprawie, albo sprawa jest na tyle skomplikowana faktycznie lub prawnie, że tylko pomoc dobrze przygotowanego prawnika może zapewnić stronie należyte jej prowadzenie. Przyjmuje się w związku z tym, że ustanowienie pełnomocnika z urzędu powinno mieć miejsce wyłącznie w sytuacjach wyjątkowych, zasługujących na szczególne uwzględnienie (por. wyrok SN z 2.03.2005r., III CK 533/04).

Takie w ocenie Sądu odwoławczego nie zachodzą w niniejszej sprawie. Postępowanie, którego dotyczy wnioski, nie może być uznane za skomplikowane. Sprowadza się do oceny spełnienia przez wnioskodawcę przesłanek do nabycia prawa do emerytury.

Trzeba przypomnieć, że zwolnienie od kosztów sądowych (ew. przyznanie pełnomocnika z urzędu), powinno być przyznawane w sytuacjach wyjątkowych. Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób, które ze względu na ich szczególnie trudną sytuację materialną nie mogą ponieść tych kosztów bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny, zwłaszcza osób bezrobotnych, chorych, samotnych, bez źródeł stałego dochodu i bez majątku, w przypadku których oddalenie wniosku o zwolnienie od kosztów naruszyłoby ich prawo do sądu. Ubiegający się o taką pomoc powinien w każdym wypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach do granic zabezpieczenia środków utrzymania koniecznych dla siebie i rodziny. Dopiero, gdy poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające, może zwrócić się o pomoc Państwa (por. postanowienia SN z: 24.09.1984r., II CZ 104/84, 27.07.2016r., V CZ 34/16, 8.04.2019r. IV CZ 19/19).

Nawet przy przyjęciu, że stan majątkowy kwalifikowałby skarżącego do ustanowienia pełnomocnika z urzędu, to udział w sprawie profesjonalnego pełnomocnika z wyżej wymienionych powodów nie można uznać za potrzebny.

Podzielając zatem stanowisko Sądu Okręgowego zawarte w zaskarżonym postanowieniu i jego uzasadnieniu, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397§3 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.